C/2024/5658

23.9.2024 г.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ НА OLAF — 2023 ГОДИНА

(C/2024/5658)

Членове на Надзорния съвет

Г-жа Teresa ANJINHO

Председател на Надзорния съвет на OLAF

Член на Надзорния съвет от 23 септември 2022 г.

Бивш заместник-омбудсман и независим експерт по правата на човека, Португалия.

Г-н Dušan STERLE

Член на Надзорния съвет от 28 март 2022 г.

Бивш директор на Службата за бюджетен надзор на Република Словения, Министерство на финансите, Словения.

Г-жа Marita SALGRĀVE

Член на Надзорния съвет от 23 септември 2022 г.

Бивш член на Съвета и директор за одита, Върховна одитна институция, Латвия.

Бивш изпълнителен директор на Централната агенция за финансиране и договаряне (Междинно звено на европейските структурни и инвестиционни фондове), Министерство на финансите, Латвия.

Г-н Angelo Maria QUAGLINI

Член на Надзорния съвет от 23 септември 2022 г.

Съдия в Сметната палата, Италия.

Г-н Thierry CRETIN

Член на Надзорния съвет от 9 септември 2022 г.

Бивш представител на съдебната власт във Франция (съдия-следовател, заместник-прокурор, главен прокурор). Бивш директор на ГД „Правосъдие и потребители“ и на ГД „Миграция и вътрешни работи“ на Европейската комисия.

Предговор

След период на преструктуриране след пълното обновяване на състава на Надзорния съвет през 2022 г., през 2023 г. Надзорният съвет започна задълбочено обмисляне на своите работни методи и работен план, на своите приоритети и на основните предизвикателства, с които трябва да се справи по време на мандата си. Годината беше белязана и от началото на текущата работа на Надзорния съвет по преработените насоки относно процедурите на разследване (НПР) на OLAF, както и от важното приключване на първия анализ на допълнителните разследвания, проведени от OLAF след създаването на Европейската прокуратура.

След неколкократен обмен на мнения между Надзорния съвет и OLAF, протичащ неизменно в конструктивен тон, през ноември 2023 г., в съответствие с член 17, параграф 8 от Регламента за OLAF, генералният директор на OLAF официално поиска от Надзорния съвет да представи своите забележки относно новите НПР, които Службата възнамерява да приеме през 2024 г. Според Надзорния съвет преразглеждането на НПР е много важна задача за OLAF, тъй като следва да доведе до приемането на актуализирани, подробни, ясни и изчерпателни насоки. В тези насоки следва да се отчетат всички промени, настъпили след приемането на настоящите НПР, многобройните препоръки, издадени от Надзорния съвет през последните години, и сътрудничеството с Европейската прокуратура в рамките на по-широката структура на ЕС за борба с измамите.

Успоредно с това, за да разбере по-добре развиващото се сътрудничество на OLAF с Европейската прокуратура, през юли 2023 г. Надзорният съвет поиска от генералния директор на OLAF да му предостави списък на всички допълващи разследвания, започнати от OLAF от началото на дейността на Европейската прокуратура насам. Въз основа на списък от 70 допълващи разследвания, извършени от OLAF след юни 2021 г., когато Европейската прокуратура започна дейността си, през декември 2023 г. Надзорният съвет прие проектостановище относно допълващите разследвания на OLAF. След това становището беше официално прието през февруари 2024 г. С това становище Надзорният съвет извърши първия задълбочен анализ на повече от 40 приключени допълващи разследвания на OLAF. В заключенията си Надзорният съвет похвали Европейската прокуратура и OLAF за реалните им усилия този нов механизъм да бъде успешен в борбата с измамите. Анализът на тези случаи показа ангажираността и професионалното отношение и на двете страни. Надзорният съвет отправи две препоръки към OLAF за засилване на прозрачността и добрите административни практики в начина на сътрудничество и обмен с Европейската прокуратура.

Като се има предвид, че понятието за допълващи разследвания със сигурност ще продължи да се развива, отразявайки постоянния опит, натрупан от OLAF в тази област, Надзорният съвет реши да продължи да наблюдава допълнителните разследвания на OLAF на годишна основа. Целта е да се даде на законодателя на Съюза и на заинтересованите страни допълнителна представа за провеждането на допълващи разследвания и тяхната роля като важен инструмент в сътрудничеството между двата основни стълба на структурата на ЕС за борба с измамите. Тази информация ще бъде ценна за предстоящото преразглеждане на Регламента за Европейската прокуратура и Регламента за OLAF.

През май 2023 г. Надзорният съвет прие Становище № 1/2023 относно предварителния бюджет на OLAF за 2024 г. Надзорният съвет е наясно, че бюджетът е изготвен в контекста на настоящата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. и продължаващия строг контрол на Комисията върху всички административни разходи. След задълбочен анализ и обмен на мнения с OLAF, Надзорният съвет: i) припомни първостепенното значение на адекватните човешки ресурси за OLAF, за да се поддържа висока резултатност; ii) счита, че предварителният бюджет е в съответствие с отчетените нужди; и iii) изрази пълната си подкрепа за искането на OLAF за допълнителни длъжности. По-специално за тази подкрепа бяха взети предвид новите стратегически задачи, възложени на OLAF, като например разследванията и оперативната подкрепа за държавите членки във връзка с Механизма за възстановяване и устойчивост, оперативното сътрудничество с Европейската прокуратура, разглеждането на жалби, подадени до контрольора на процесуалните гаранции, и очакваното участие на OLAF в дългосрочните усилия за възстановяване на Украйна.

През 2023 г. следва също да се отбележат и редовните контакти и срещи на Надзорния съвет с институциите на ЕС и партньорите и заинтересованите страни на OLAF. Това не само допринесе за повишаване на видимостта на Надзорния съвет, но и помогна в дух на сътрудничество да се увеличи потокът от информация и да се получи по-голяма обратна връзка относно постигнатите резултати от OLAF.

Накрая, от името на членовете, бих искала да благодаря на генералния директор на OLAF за открития и откровен обмен на мнения с Надзорния съвет. Признавам също така ценната подкрепа, която членовете на секретариата, действащи по указанията на неговия ръководител, оказаха на Надзорния съвет въпреки сериозния недостиг на персонал, който бе налице в секретариата през 2023 г. В тази връзка Надзорният съвет признава усилията на генералния секретар на Комисията да гарантира, че секретариатът ще разполага с необходимите човешки ресурси за подпомагане както на Надзорния съвет, така и на контрольора на процесуалните гаранции.

Teresa ANJINHO

Председател на Надзорния съвет

Съдържание

Страница

Предговор 2

1. Надзорният съвет накратко 5

2. Дейности по наблюдение на Надзорния съвет 6

2.1 *Наблюдение на бюджета и ресурсите на OLAF: Становище № 1/2023 относно предварителния проектобюджет на OLAF за 2024 г.* 6

2.2 *Проектостановище относно допълващите разследвания на OLAF и Европейската прокуратура* 6

2.3 *Наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF* 7

2.3.1 *Доклади за разследвания с продължителност над 12 месеца, получени от Надзорния съвет през 2023 г.* 8

2.4 *Наблюдение на индивидуалните жалби, подадени до OLAF* 9

2.5 *Преразглеждане на насоките за процедурите на разследване (НПР), прилагани от OLAF* 10

3. Сътрудничество 11

3.1 *Сътрудничество с OLAF* 11

3.2 *Отношения със заинтересованите лица* 11

4. Администриране и ресурси 12

4.1 *Работни методи на Надзорния съвет* 12

4.2 *Секретариат* 12

4.3 *Бюджетни въпроси* 12

1. **Надзорният съвет накратко**

1. Надзорният съвет на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) („Надзорният съвет“) е независим орган, създаден с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) („Регламента за OLAF“), с цел да се укрепи и гарантира независимостта на OLAF чрез редовно наблюдение на изпълнението на разследващите функции на Службата.

2. Надзорният съвет се състои от петима независими външни експерти („членовете“), които се назначават по общо съгласие между Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия за пет години ([2]). Членовете изпълняват своите функции при пълна независимост и не може да искат, нито да приемат инструкции от никое правителство и от институция, орган, служба или агенция на ЕС. Работата на Надзорния съвет се подпомага от секретариат, който работи постоянно под прякото ръководство на Надзорния съвет, независимо от Комисията, OLAF или други органи. Той играе ключова роля, като улеснява и допринася за задачите на Надзорния съвет, свързани с наблюдението.

3. С оглед на естеството на разследванията на OLAF решенията на генералния директор на Службата за започване или приключване на разследвания не могат да се обжалват пред съдилищата на ЕС ([3]). Това означава, че заедно с контрольора на процесуалните гаранции (който разглежда жалби срещу OLAF за неспазване на процесуалните гаранции и правилата, приложими към разследванията ([4])), Надзорният съвет играе решаваща роля като независим орган, натоварен с надзора и контрола на начина, по който OLAF провежда своите разследвания. По този начин Надзорният съвет има привилегировано положение, тъй като чрез ролята си по наблюдение той дава задълбочена представа на институциите на ЕС за функционирането на OLAF, като предоставя гаранция, че OLAF действа законосъобразно и при спазване на приложимите процесуални гаранции.

4. Съгласно Регламента за OLAF на Надзорния съвет са възложени три основни задачи: i) редовно наблюдение на разследващата функция на OLAF; ii) подпомагане на генералния директор на OLAF при изпълнението на задълженията му; и iii) докладване пред институциите на ЕС.

5. По-специално чрез редовното наблюдение на разследванията на OLAF Надзорният съвет се стреми да гарантира, че:

   i) няма външна намеса в разследващата функция на OLAF;

   ii) всички съответни решения на генералния директор се приемат съгласно принципите на законосъобразност и безпристрастност и са в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и с процесуалните гаранции ([5]).

6. При изпълнение на своите задачи Надзорният съвет: i) изпраща на генералния директор на OLAF **становища** и **препоръки** по целесъобразност относно разследващите дейности, продължителността на разследванията, както и относно ресурсите, необходими на Службата за осъществяване на тези разследвания; и ii) формулира **забележки** по проекта на насоки за процедурите на разследване (НПР), прилагани от OLAF. Когато изготвя своите становища и препоръки, Надзорният съвет никога не се намесва в провеждането на текущи разследвания.

([1]) Член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/2030 и Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223. На разположение на адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117.

([2]) За да се съхрани опитът, натрупан в рамките на Надзорния съвет, членовете трябва да се сменят на ротационен принцип в съответствие с Регламента за OLAF.

([3]) Дело T-658/17, Stichting Against Child Trafficking/Комисия, ECLI:EU:T:2018:799.

([4]) Вж. член 9a, параграф 8 от Регламента за OLAF.

([5]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT.

2. **Дейности по наблюдение на Надзорния съвет**

2.1. ***Наблюдение на бюджета и ресурсите на OLAF: Становище № 1/2023 относно предварителния проектобюджет на OLAF за 2024 г.***

7. Всяка година Надзорният съвет на OLAF приема становище относно предварителния проектобюджет на OLAF, за да гарантира пред институциите на ЕС, че в проектобюджета се отчита независимостта на разследващата функция на OLAF. С това становище се гарантира също, че OLAF разполага с достатъчно ресурси за предоставяне на ефективна и ефикасна междуинституционална услуга за борба с измамите. След това генералният директор на OLAF може да използва това становище по отношение на бюджетните органи и органите по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на ЕС.

8. На 31 май 2023 г. Надзорният съвет издаде Становище № 1/2023 относно предварителния проектобюджет на OLAF за 2024 г. В него той констатира, че предварителният бюджет на OLAF, увеличен с 4,40 %, е в съответствие с насоките на Комисията за допълнителни мерки за икономии. Въпреки това Надзорният съвет изрази загриженост относно въздействието на тези мерки върху човешките ресурси на OLAF, като отбеляза, че значителното съкращаване на персонала може да лиши OLAF от възможността да продължи да наема квалифициран и специализиран персонал в областта на разследванията и възстановяването на активи. За Надзорния съвет е важно OLAF да разполага с адекватни човешки ресурси, за да поддържа висока резултатност, по-специално по отношение на новите задачи, които OLAF започна да изпълнява във връзка с редица стратегически инициативи за Европейската комисия. Тези инициативи включват разследвания и оперативна подкрепа за държавите членки във връзка с Механизма за възстановяване и устойчивост, Механизма за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава, сътрудничеството с Европейската прокуратура и разглеждането на жалби до контрольора на процесуалните гаранции.

9. Надзорният съвет също така отбеляза, че тъй като държавите членки са се съгласили на нулево финансово въздействие за създаването на Европейската прокуратура, OLAF е тази, която трябва да поеме по-голямата част от финансовото въздействие по отношение на човешките ресурси. Очакваше се OLAF да прехвърли 16 допълнителни длъжности към Европейската прокуратура преди януари 2023 г. (част от общо 45 длъжности, които трябваше да бъдат разпределени за създаването на Европейската прокуратура).

10. В този контекст и след като анализира основанията на OLAF за искане на 16 допълнителни длъжности, Надзорният съвет изрази подкрепа за това искане предвид новите задачи, възложени на OLAF (Механизма за възстановяване и устойчивост, механизма за Украйна, санкции и жалби до контрольора на процесуалните гаранции). Тъй като през 2023 г. OLAF вече е прехвърлила 16 от собствените си длъжности към Европейската прокуратура, искането на OLAF за допълнителни длъжности се разглежда по-скоро като мярка за компенсиране на намаляващите ѝ ресурси, отколкото като нетно увеличение на тези ресурси.

2.2. ***Проектостановище относно допълващите разследвания на OLAF и Европейската прокуратура***

11. Съгласно Регламента за OLAF Службата може да допълва дейностите на Европейската прокуратура с цел „улесняване на приемането на предпазни мерки или на финансови, дисциплинарни или административни действия“ ([6]).

12. За да получи по-добра и цялостна представа за цялостната рамка, в която OLAF провежда допълващи разследвания, през юли 2023 г. Надзорният съвет поиска от генералния директор на OLAF да му предостави списък на: i) всички допълващи разследвания, започнати от OLAF след приемането на Регламента за Европейската прокуратура; и ii) информация за работата по тези разследвания. Въз основа на информацията, предоставена от OLAF, на пленарното си заседание от 20 септември 2023 г. Надзорният съвет реши да изготви становище, в което да разгледа по-подробно начина, по който OLAF е прилагала съответните правни разпоредби относно допълващите разследвания и сътрудничеството си с Европейската прокуратура.

([6]) Член 12е от Регламента за OLAF.

13. През декември 2023 г. Надзорният съвет прие своето проектостановище, което — след като OLAF направи своите коментари по него — беше официално прието през февруари 2024 г ([7]). Надзорният съвет проучи 70 допълващи разследвания, проведени от OLAF от юни 2021 г. до ноември 2023 г., и се съсредоточи върху приключилите допълващи разследвания (42 случая).

14. Надзорният съвет разгледа следното: i) естеството и степента на сътрудничество между съответните европейски делегирани прокурори (ЕДП) и разследващите служители на OLAF; ii) редовния поток от информация между двете страни по време на този процес; iii) спазване на приложимите правила и на разпоредбите на работната договореност, постигната между OLAF и Европейската прокуратура; и iv) продължителността на допълващите разследвания.

15. Една от първите констатации на Надзорния съвет е, че на практика, ако по време на предварителния неофициален обмен прокуратурата възрази срещу намерението на OLAF да започне допълнително разследване, OLAF не отправя официално писмено искане в тази връзка. В резултат на това няма да има официално проследяване на предложението на OLAF и мотивите на Европейската прокуратура да се противопостави на него.

16. Поради това Надзорният съвет счита, че е важно OLAF винаги да прави официално писмено предложение, когато иска да започне допълнително разследване (като използва формулярите и образците, които вече са договорени с Европейската прокуратура). Това осигурява: а) спазване на принципа на прозрачност; и б) ефективността на задачите на Надзорния съвет за наблюдение на разследващата функция на OLAF.

17. Надзорният съвет установи също така, че в 75 % от приключените случаи продължителността на допълнително разследване е била по-малка от една година (средно 8 месеца). В много малък брой случаи (10—20 %) продължителността надвишава 1 година поради обективни причини, като например особено сложния характер на разследваните въпроси, включително големия брой засегнати лица и/или засегнати държави.

18. В заключение Надзорният съвет констатира, че досега този механизъм е работил, както следва, и дава обещаващи резултати за в бъдеще. Надзорният съвет похвали Европейската прокуратура и OLAF (и съответно европейските делегирани прокурори (ЕДП) и разследващите служители от OLAF, участващи в тези случаи) за усилията им този нов механизъм да бъде успешен в борбата с измамите.

19. Въз основа на горепосочените констатации Надзорният съвет отправи следните две препоръки към OLAF: *първата* е винаги да се използват формулярите и образците, договорени с Европейската прокуратура, за да се направи предложение за започване на допълнително разследване, дори когато Европейската прокуратура вече е информирала неофициално OLAF, че ще се противопостави на това; *втората* препоръка е да се гарантира, че тази процедура е отразена и в НПР, прилагани от OLAF.

20. Надзорният съвет ще продължи да наблюдава допълнителните разследвания на OLAF на годишна база.

2.3. *Наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF*

21. Съгласно член 7, параграф 8 от Регламента за OLAF Надзорният съвет трябва да извършва анализ на всяко отделно разследване, което е продължило повече от 12 месеца, за да се гарантира, че разследванията на OLAF се извършват без прекъсване и в срок, който е пропорционален на обстоятелствата и сложността на случая.

22. Чрез редовното наблюдение на продължителността на разследванията на OLAF и на причините за неоправдани забавяния Надзорният съвет се стреми да потвърди отсъствието на външна или вътрешна намеса при безпристрастното им провеждане. Едно продължително разследване, което не може да бъде оправдано, може да окаже сериозни отрицателни последици върху: i) процесуалните права на засегнатото лице; и/или ii) последващите действия във връзка с разследването. Като извършва наблюдение на продължителността на разследванията, Надзорният съвет проверява и за ефективното използване на човешките и финансовите ресурси, предоставени на OLAF.

([7]) Вж. Становище № 1/2024 на следния адрес: https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/document/download/9017a135-fe82-4471-84fc-eb7030379e3a_en?filename=Opinion%20on%20CI%20-%20non%20confidential%20v.pdf.

23. През годините Надзорният съвет обърна специално внимание на непрекъснатостта и продължителността на разследванията на OLAF. През последните години Надзорният съвет е изразявал опасения относно липсата на ясни и подробни разпоредби в НПР, свързани с управлението на продължителността на разследванията на OLAF. Такива правила повишават правната сигурност, а липсата им може да бъде в ущърб на осигуряването на прозрачност на процедурите на OLAF, особено за засегнатите лица.

24. За правилното изпълнение на задачите си по наблюдение, възложени му с Регламента за OLAF, Надзорният съвет трябва да има достъп до съдържателна, изчерпателна, достатъчна и навременна информация. С новия текст на член 15, параграф 1 от Регламента за OLAF ([8]) се предвижда, че на Надзорния съвет се предоставя достъп до цялата информация и всички документи на OLAF, които счита за необходими за изпълнение на задачите си по наблюдение и надзор.

25. В настоящите работни договорености, постигнати между OLAF и Надзорния съвет ([9]), на Надзорния съвет се предоставя частичен пряк достъп до свързаната със случаите информация, която е налична и регистрирана в деловодната система на OLAF. По-специално съгласно член 13, параграф 2 от работните договорености Надзорният съвет трябва да има пълен достъп до текущи разследвания с продължителност над 12 месеца.

26. В това отношение, както всяка година, Надзорният съвет получи информация от OLAF за разследванията с продължителност над 12 месеца. С цел да разбере по-добре защо някои разследвания продължават дълго в края на 2022 г. Надзорният съвет реши да насочи вниманието си към разследванията на OLAF с продължителност над 36 месеца. Наблюдението на тези случаи продължава. Успоредно с това Надзорният съвет продължава да обмисля как най-добре да гарантира, че неговото наблюдение на разследванията на OLAF, продължаващи над 12 месеца, е възможно най-ефективно и всеобхватно.

2.3.1. *Доклади за разследвания с продължителност над 12 месеца, получени от Надзорния съвет през 2023 г.*

27. Ако дадено разследване не може да бъде приключено в рамките на 12 месеца от започването му, съгласно член 7, параграф 8 от Регламента за OLAF ([10]) се изисква генералният директор на OLAF официално да докладва на Надзорния съвет 12 месеца след започването на разследването и на всеки 6 месеца след това. В тези доклади OLAF излага причините, поради които разследването не е приключено, и, когато е целесъобразно ([11]), корективните мерки, които ще бъдат предприети за ускоряване на разследването, и очаквания срок за завършване.

28. През 2023 г. Надзорният съвет получи 620 доклада от OLAF, свързани с 404 текущи отделни разследвания с продължителност над 12 месеца. 53,47 % от докладваните случаи са продължили над 24 месеца (фигура 1). Разбивка по сектори на проведените от OLAF разследвания е предоставена на фигура 2.

([8]) Изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 година за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 по отношение на сътрудничеството с Европейската прокуратура и ефективността на разследванията на Европейската служба за борба с измамите (ОВ L 437, 28.12.2020г., стр. 49).

([9]) Работни договорености между Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и нейния Надзорен съвет: https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/system/files/2021-10/OLAF%20SC%20WA%20signed.pdf.pdf.

([10]) В член 7, параграф 8 от Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 се посочва: „Ако дадено разследване не може да бъде приключено в рамките на 12 месеца, генералният директор докладва при изтичането на 12-те месеца и на всеки шест месеца след това на Надзорния съвет, като посочва причините и корективните мерки, предвидени за ускоряване на разследването.“

([11]) Уточнението „когато е целесъобразно“ беше добавено към текста на член 7, параграф 8 от Регламента за OLAF с Регламента за изменение (ЕС, Евратом) 2020/2223.

Фигура 1

Фигура 2

2.4. *Наблюдение на индивидуалните жалби, подадени до OLAF*

29. Както всяка година, Надзорният съвет получи доклади за шестмесечен период и съответните документи по индивидуални жалби, разгледани от OLAF. През 2023 г. генералният директор информира Надзорния съвет, че OLAF е разгледала общо три жалби. Генералният директор също така направи преглед на жалбите, разглеждани от Европейския омбудсман. OLAF осигури автоматичен достъп до съответните случаи в деловодната система на Службата, която съдържа всички съответни документи и информация ([12]). Надзорният съвет се съсредоточи върху трите жалби, разгледани пряко от OLAF през 2023 г. (една жалба, подадена от свидетел, и две жалби, подадени от лица, засегнати от разследвания на OLAF).

30. В първата жалба, подадена от свидетел, жалбоподателят твърди, че Службата не е провела разследванията в разумен срок. В отговора си до жалбоподателя OLAF твърди, че няма нарушение на приложимите правила и че OLAF е провела разследването без прекъсване и в разумен срок. Надзорният съвет отбелязва, че OLAF е предоставила достатъчно обяснения, за да обоснове продължителността на разследването. По-специално Службата посочва сложността на делото, чувствителния характер на темата, обема на събраната информация и многобройните извършени разследващи дейности. Надзорният съвет отбелязва, че същият свидетел е подал жалба до Европейския омбудсман относно продължителността на разследването и че омбудсманът не е намерил основания да започне разследване относно твърдението за продължителността на разследването на Службата.

([12]) В съответствие с член 6, параграф 2 от работните договорености между OLAF и Надзорния съвет.

31. Във втора жалба, разгледана от OLAF, засегнатото лице поиска от Службата да смени водещия разследващ служител поради липса на безпристрастност при провеждането на разследването. След отрицателния отговор на OLAF засегнатото лице подава жалба до контрольора на процесуалните гаранции. Този въпрос е в процес на разглеждане от контрольора.

32. В последната жалба засегнатото лице отправя следните твърдения срещу Службата: i) OLAF е нарушила член 9, параграф 4 от Регламента за OLAF, тъй като не е дала възможност на жалбоподателя да коментира фактите срещу него преди приключването на разследването; и ii) OLAF е нарушила член 10, параграф 3б от Регламента за OLAF, тъй като не е предоставила на засегнатото лице достъп до окончателния доклад по случая. Въз основа на член 9, параграф 4 от Регламента за OLAF и необходимостта от запазване на поверителния характер на разследването генералният директор реши да отложи правото на засегнатото лице да коментира обобщението на фактите (право на изслушване). Надзорният съвет отбелязва, че OLAF е действала в съответствие с действащите правила и процедури и че решението ѝ е било обосновано от необходимостта да се запази поверителния характер на разследването.

33. Надзорният съвет отбелязва също така, че по всички горепосочени жалби OLAF е предоставила достатъчно обяснения на всички жалбоподатели и е действала в съответствие със задължението си по член 41, параграф 2, буква в) от Хартата на основните права на Европейския съюз относно „задължението на администрацията да мотивира своите решения“.

2.5. ***Преразглеждане на насоките за процедурите на разследване (НПР), прилагани от OLAF***

34. След прегледа на Регламента за OLAF (Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013) чрез изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2223 Службата реши да промени съществуващите НПР, за да транспонира новите разпоредби от Регламента в нови вътрешни насоки и да установи ясна и съгласувана рамка за всички дейности по разследване, подкрепа и координация. OLAF обясни на Надзорния съвет, че този процес на преглед е осъществен на два отделни етапа.

35. По време на първия етап прегледът беше ограничен до строго необходимото за привеждането на НПР в съответствие с измененията, въведени с Регламент 2020/2223, и за започването на дейността на Европейската прокуратура. Този етап беше завършен и новите НПР влязоха в сила на 11 октомври 2021 г. В забележките си до генералния директор на OLAF относно прегледа на НПР от 17 август 2022 г. Надзорният съвет уточни, че ще излезе със становище относно прегледаните НПР едва след окончателното приключване на втория етап на процеса на преглед ([13]).

36. OLAF приключи втория етап на прегледа в края на юни 2023 г., след което проектът на НПР беше представен на Надзорния съвет за официални забележки ([14]). Като част от тази официална консултация, по време на отчетния период между OLAF и Надзорния съвет бе осъществен конструктивен ранен обмен на мнения. Този обмен имаше за цел да даде възможност на Надзорния съвет да подпомага генералния директор на OLAF при изпълнението на неговите задължения ([15]).

37. В резултат на този обмен Надзорният съвет и OLAF проведоха редица срещи и допълнителен обмен на мнения относно съдържанието на бъдещите НПР. Надзорният съвет направи задълбочен анализ на някои конкретни разпоредби и на 28 юли 2023 г. изпрати бележка до генералния директор на OLAF, в която изложи предварителното си мнение по някои важни въпроси, включително степента на подробност, която следва да съдържат НПР, и тяхната структура.

38. На 24 ноември 2023 г. OLAF представи преработения окончателен вариант на проекта на НПР. Надзорният съвет възнамерява да представи своите забележки по проекта на НПР през 2024 г.

([13]) Член 17, параграф 8, последно изречение от Регламента за OLAF.

([14]) Забележките на Надзорния съвет относно проекта на новите НПР са предмет на проектостановище на Надзорния съвет, което ще бъде прието през следващите седмици.

([15]) Вж. съображение 37 от Регламента за OLAF.

3. **Сътрудничество**

3.1. ***Сътрудничество с OLAF***

39. През 2023 г. Надзорният съвет затвърди ползотворното си сътрудничество с OLAF, като поддържаше открит и конструктивен диалог с генералния директор на Службата.

40. Надзорният съвет продължи практиката да кани генералния директор на OLAF и персонала на редовните си месечни заседания, за да участват в обсъжданията и да бъдат информирани по всеки въпрос, който е от значение за работата на Надзорния съвет и OLAF. Членовете на Надзорния съвет и секретариатът проведоха също така официални и неофициални срещи с ръководството и персонала на OLAF като част от подготовката на дейността на Надзорния съвет.

41. По време на тези срещи и размяна на мнения OLAF информира Надзорния съвет за редица пречки, с които се сблъсква при разследвания, свързани с членове на определени институции, и при разследвания на твърдения за тормоз в институциите, органите, службите и агенциите на ЕС. Надзорният съвет вече е решил да разгледа тези два въпроса и през 2024 г. ще излезе със становище по тях.

42. Надзорният съвет получи от Службата следните доклади в съответствие с Регламента за OLAF и установените работни практики: i) доклади по разследвания с продължителност над 12 месеца; ii) доклади във връзка с неизпълнените препоръки на OLAF, издадени след 1 октомври 2013 г., и за които OLAF е получила отговори от съответните органи в рамките на годишното наблюдение за 2022 г., които Надзорният съвет получи на 8 юни 2023 г.; iii) доклади за жалби, подадени до OLAF относно процесуалните гаранции при текущи разследвания на OLAF; iv) доклади за случаите, за които е била изпратена информация на националните съдебни органи; и v) доклади във връзка с отлагания съгласно член 4, параграф 6 от Регламента за OLAF.

3.2. ***Отношения със заинтересованите лица***

43. Надзорният съвет се отчита пред институциите, които назначават членовете му, и също така е партньор в диалога с институциите на ЕС. Той докладва на институциите на ЕС относно дейностите си, може да издава становища по тяхно искане, изготвя доклади по въпроси, свързани с разследванията, и обменя мнения с тях на политическо равнище ([16]).

44. Надзорният съвет счита, че е важно да се поддържа редовен контакт с институциите на ЕС и с партньорите на OLAF и заинтересованите страни, за да се подобри информационният поток и да се получава обратна връзка относно постигнатите от Службата резултати. Надзорният съвет и неговият секретариат поддържаха редовни контакти с: i) комисаря по въпросите на бюджета и администрацията, отговарящ за OLAF (участие в пленарното заседание на Надзорния съвет на 16 май 2023 г.); ii) генералния секретар на Комисията (участие в пленарното заседание на Надзорния съвет на 14 ноември 2023 г.); iii) Комисията по бюджетен контрол (CONT) на Европейския парламент (представяне на годишния доклад на Надзорния съвет за 2022 г. от председателя на 27 юни 2023 г. и представяне на всички членове на Надзорния съвет на 20 септември 2023 г.); и iv) работните групи на Съвета за борба с измамите (GAF) (представяне на годишния доклад за 2022 г. от председателя на 21 юни 2023 г.). Докладчикът на координационната служба за борба с измамите (AFCOS) взе активно участие в 10-ата среща на AFCOS във Вилнюс, Литва (18—19 октомври 2023 г.).

45. Контрольорът на процесуалните гаранции беше поканена на пленарното заседание на Надзорния съвет на 21 септември 2023 г., на което тя представи доклада си за дейността през 2022 г.

([16]) Член 15, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013: „Надзорният съвет изпраща на генералния директор становища, включително препоръки по целесъобразност, относно inter alia ресурсите, необходими за осъществяване на разследващите функции на Службата, приоритетите на Службата относно разследванията и продължителността на разследванията. Тези становища могат да се изготвят също и по собствена инициатива, при поискване от генералния директор или при **поискване от дадена институция, орган, служба или агенция**, без обаче това да влияе върху провеждането на текущите разследвания. […]
[…] Копие от становищата, изготвени съгласно трета алинея, се предоставя на институциите, органите, службите или агенциите.“

46. Надзорният съвет участва и в годишния междуинституционален обмен на мнения относно OLAF, който се проведе на 25 октомври 2023 г. Надзорният съвет взе активно участие в тази среща, като подчерта по-специално значението на осигуряването на тясно сътрудничество между OLAF, от една страна, и Европейската прокуратура, Евроюст, Европол и Европейската сметна палата, от друга. Надзорният съвет подчерта, че това сътрудничество е съществен елемент в борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС в Украйна, както и за ефективността на санкциите, които ЕС вече е наложил на трети държави.

47. Надзорният съвет допълнително съдейства на Комисията в процедурите за подбор при назначаване на длъжностни лица в OLAF. Неговите членове участваха и в заседанията на Консултативния комитет на Комисията по назначаването.

4. **Администриране и ресурси**

4.1. ***Работни методи на Надзорния съвет***

48. През 2023 г. Надзорният съвет проведе 12 пленарни заседания, хибридни или изцяло онлайн ([17]). По всеки разгледан основен въпрос Надзорният съвет беше назначил докладчик. Докладчиците работиха със секретариата по изготвянето на проекти на доклади за разискване по време на пленарните заседания. Председателят, докладчиците и членовете на Секретариата също редовно провеждаха работни срещи по конкретни въпроси.

4.2. ***Секретариат***

49. През 2023 г. секретариатът продължи да подпомага членовете на Надзорния съвет при изпълнението на техните задължения, засилвайки независимостта на OLAF. През ноември 2023 г. Надзорният съвет проведе обмен на мнения с генералния секретар относно липсата на ресурси в секретариата. Тези ресурси са необходими за подпомагане както на Надзорния съвет, така и на контрольора на процесуалните гаранции и за запазване на необходимото разделение на задачите между двата органа. Надзорният съвет подчерта, че способността му да изпълнява задачите си през 2023 г. е била значително нарушена от недостига на персонал в секретариата, който е участвал и в осигуряването на спазването на сроковете, наложени на контрольора на процесуалните гаранции за разглеждане на жалби срещу OLAF. Ето защо Надзорният съвет призова генералния секретар да приеме и приложи необходимите организационни мерки, за да гарантира, че секретариатът разполага с подходящи човешки ресурси, които да подпомагат Надзорния съвет в неговата роля. През цялата 2023 г. секретариатът, подобно на останалата част от Комисията, продължи да работи в хибриден режим, като съчетаваше работа на място и дистанционна работа, и изпълняваше работната програма съгласно договореното с Надзорния съвет.

50. Секретариатът остава административно прикрепен (от март 2017 г.) към Службата на Европейската комисия за управление и плащане по индивидуални права (PMO), въпреки че се намира в отделна зона за сигурност в помещенията на OLAF. В миналото Надзорният съвет многократно е изразявал своите съмнения дали „хибридното“ прикрепяне на секретариата му към PMO е най-подходящото място.

51. Надзорният съвет потвърждава отново мнението си, че предвид ежедневните взаимодействия на секретариата с персонала на OLAF за целите на текущите задачи по наблюдение на Надзорния съвет, подходящо място в зоната за сигурност на OLAF би дало възможност на секретариата да работи по-ефективно.

4.3. ***Бюджетни въпроси***

52. Бюджетът на Надзорния съвет за 2023 г. беше 200 000 EUR. Реално изплатената сума до края на 2023 г. е 179 241,67 EUR, което представлява приблизително 90 % от общата сума.

53. Вторично оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити, който отговаря за разходите, е директорът на PMO.

([17]) От януари до декември 2023 г.